

Medlem til at anføre en eneste offentlig Ytring af mig, som kunde berettigge hans Udtalelse. Vel at mærke beder jeg om at faa anført mine egne Ord og ikke, hvad han eller andre fantasifulde Medborgere mulig maatte have tænkt sig, at jeg kunde have sagt. Naar man har villet overføre nogle Rigsdagsmænds Uvillie overfor Københavns Befæstning paa mig, skal jeg hertil kun sige, at hvor dette er lykkedes, kan Tabet neppe have været stort, idet Tilliden da maa have siddet meget løs. Men i hvert Fald maa dette betragtes som uafvendeligt, da min Opfattelse ikke kan være afhængig af, hvad der tiltaler et større eller mindre Antal ærede Medborgere.

Landbrugsministeren (*Ole Hansen*):

Der er, saa vidt jeg har bemærket, under de forudgaaende Forhandlinger ikke rejst en eneste Anke mod de ny Forslag eller Bevillinger, der ere optagne paa Landbrugsministeriets Budget, og jeg tør vel derfor gaa ud fra, at disse Forslag om ny Bevillinger gennemgaaende have vundet Tilfredshed her i Tinget, noget jeg selvfølgelig ikke har Grund til at være utilfreds med. Jeg ser derfor ingen som helst Grund til at opholde mig ved selve Finanslovsforslaget, men kan straks gaa over til at omtale de Spørgsmaal og Henvendelser, der under den forudgaaende Forhandling ere rettede til mig. Jeg skal da begynde med at gøre nogle Bemærkninger angaaende det Spørgsmaal, der blev rejst dels af det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (*Anders Nielsen*) og dels af det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (*Jensen-Knudstrup*). Begge de to ærede Medlemmer udtalte som deres Formening, at der i alt Fald i enkelte Tilfælde blev udlagt Jord af for ringe Beskaffenhed til Statshuse. Jeg tror, at de to ærede Medlemmer have Ret, det er vistnok fuldstændigt rigtigt, at der i adskillige, maaske ikke saa faa Tilfælde, i Aarenes Løb er udlagt for daarlig Jord til disse Huse. Men det var jo ogsaa et Spørgsmaal, som vi havde under Overvejelse ved Lovens Revision, om vi ikke i Fremtiden kunde hindre dette. Den Bestemmelse i den ny Lov, som skulde hindre dette, fik jo nærmest Udtryk i § 8, hvori det fastslaas, at nu skulde Amtskommissionerne syne Jordlodderne, førend der gives Tilsagn om Statslaan. Vi hørte jo i Gaar af det ærede Medlem her i Tinget, der er Formand for Amtskommissionen i Viborg, at Kommissionen der havde benyttet sin Ret

til at sige nej. Jeg haaber, at Kommissionerne Landet rundt ville benytte deres Ret til at sige nej til at yde Statslaan i Huse, naar Jorden er af meget ringe Beskaffenhed. Jeg antager derfor ikke, at vi i Fremtiden skulde faa videre Besvær med dette Forhold, og det var jo ogsaa trist, om det, at Folk indkøbte for daarlig Jord, skulde gøre denne Sag ikke ringe Skade. Jeg tror, der neppe vil ske nogen Skade, naar Sogneraadene ville undersøge dette Forhold, inden de anbefale Sagen, og at Amtskommissionerne ligeledes ville paase det, inden de tilstaa Laanet, og at Landarbejderne selv ville bruge deres Forstand; thi jeg tror dog egentlig nok, at man kan stille den Fordring til Landarbejderne, at de skulde bruge deres Forstand, inden de gaa hen og købe Jord.

Jeg ved meget vel, at det er et almindeligt Ønske hos Folk, naar de skulde have Jord, at faa saa meget som muligt. Jeg tror, at de meget tidt tage fejl i saa Henseende. Jeg har i alt Fald den Opfattelse, at det er meget mere fornuftigt at nøjes med 3—4 Tdr. Land god Jord til en Huslod end at købe 6—8—10 Tdr. Land daarlig Jord. Men denne Jordbegærlighed er jo ikke noget, man træffer alene hos Landarbejdere, man træffer den jo hos mangfoldige andre. Man træffer ofte store Godsejere, som, uagtet de have flere Hundrede, undertiden flere Tusinde Tdr. Land, benytte enhver Lejlighed til at slagte Bøndergaardene. De gøre det ikke for Fordels Skyld, for i de allerfleste Tilfælde vilde de ganske sikkert have mere Fordel af enten at sælge Gaarden eller at fæste den bort, men det er Jordbegærligheden, der stikker i dem, de kunne ikke faa nok. Det samme træffer man saamænd hos Proprietærer og Gaardmand: naar de kunne faa Lejlighed til at slagte et Parcelliststed eller en Husmandslod, gøre de det i mange Tilfælde, og det er slet ikke for Fordels Skyld, men det er Jordbegærligheden, der ligger hos Folk. Jeg vil haabe, at denne Begærlighed i alt Fald hos Landarbejderne ikke maa være saa stor, at de glemme først at se paa, hvad det er, der vil komme til at betale sig bedst for dem, før de gaa til at ville have den megen Jord.

Der er et Spørgsmaal, som, om det just ikke staar i Forbindelse med denne Sag, saa dog berører den noget. Det blev rejst af det ærede Medlem for Vejle Amts 4de Valgkreds (*N. C. Jensen*) forleden Dag, idet han spurgte, om vi kunne vente en Revision af Loven om Jords Udstykning